

Ministrija pamet suņus megesophagus varā

Imants Vīksne, 24.marts, 7:07

Pakļaujoties Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes un ražotāja Tukuma straume spiedienam, Zemkopības ministrija izdarījusi visu, lai Latvijā uzliesmojušās suņu slimības megesophagus cēloņi netiktu noskaidroti un, jo īpaši, lai tie netiktu saistīti ar barību Dogo.

Trīs mēnešus tika gatavots juridiskais ietvars saslimšanas izpētes programmas otrajai kārtai, un beidzies ar to, ka pētnieki faktiski piespiesti atteikties no sadarbības ar Zemkopības ministriju (ZM). Neatkarīgās rīcībā ir informācija, ka trīspusējā līguma pielikuma projektā bijis pat gatavs paziņojums plašsaziņas līdzekļiem par to, ka saslimstībai ar barību nav saistības.

Gribēja pasūtīt rezultātu

Saskaņotā publiskā paziņojuma projektā arī minēts, ka pētījuma pirmajā kārtā, kas notika pērn no maija līdz decembrim, konstatēts, ka barībai nav saistības ar megesophagus saslimstību Latvijā. Taču tas gluži neatbilst patiesībai! Tieši retrospektīvais pētījums un tam sekojusi pro-spektīvā daļa apliecināja, ka barība ir galvenais saslimušos vienojošais faktors – 94% saslimušo dzīvnieku ēduši Dogo. Uz pētnieku grupu pašlaik nepārprotami tiek izdarīts spiediens, tāpēc viņu atteikšanās no sadarbības ar ZM un zinātnisko institūtu BIOR piedāvātajā formātā ir saprotama. Izpētes grupas vadītāja Ilze Matīsa Van-Houtana stāsta, ka līgumos tika paredzēts aizliegums runāt ne tikai ar medijiem, bet arī komunicēt ar ārvalstu ekspertiem bez BIOR saskaņojuma. Latvijas Veterinārārstu biedrības vakar izplatītajā paziņojumā skaidrots: «Šis un citi nepamatoti pētniekus ierobežojoši līguma punkti nozīmē, ka produktīva darba vietā pētnieki lielu daļu laika cīnītos tikai par iespēju veikt pētījumu.»

Kurš galvos par Dogo?

Kopš šā gada 1. janvāra Latvijas Veterinārārstu biedrība reģistrējusi 48 rentgenoloģiski pierādītus ar megesophagus slimus suņus un četrus suņu līķus. Apmēram tikpat daudz esot dzīvnieku, kuru īpašniekiem nav bijis iespēju veikt rentgenuzņēmumus. Neizmeklēti stāv arī trīs sasaldēti līķi.

Šobrīd visi dati nodoti Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) rīcībā, jo veterinārmedicīnas vēsturē polineuropātijas saslimšanas, pie kurām pieskaitāms arī megesophagus simptoms, ir bijušas saistītas arī ar barību.

Veterinārārstu biedrība arī nosūtījusi vēstuli Ministru prezidentam Mārim Kučinskim ar lūgumu uzdot ZM iespējami īsākā laikā apliecināt Latvijas sabiedrībai, ka barība Dogo ir suņu veselībai un dzīvībai droša. Šis ir diplomātisks gājiens, jo ministrijas līdzšinējā rīcība liecina par nevēlēšanos noskaidrot problēmas cēloņus. Neatkarīgajai vairāku nedēļu laikā neizdevās iegūt oficiālu informāciju par pētījuma statusu. Preses dienests vienkārši klusē. Klusē arī BIOR un PVD.

Nelāga vēsture

Tikmēr citos medijos parādījusies atkal jauna informācija, kas met ēnu uz barību Dogo. Portāls Delfi vēsta, ka 2013. gadā līgumu ar Tukuma straumi lauza Valsts robezsardzes Daugavpils pārvalde, jo 18 dienesta suņiem pasliktinājās veselība. Gremošanas traucējumi, ādas problēmas, vārgums. Toreiz, pārbaudot barību laboratorijā, tika atklāts, ka tā satur butilētu hidroksianizolu un butilētu hidroksitoluēnu – sintētiskos konservantus, kas saskaņā ar līgumu tur nedrīkstēja atrasties. Tāpat konstatētas novirzes kalcija un fosfora līmenī. Pēc pāriešanas uz cita ražotāja barību četrkājnaino robezsargu veselības stāvoklis uzlabojies.

Šis incidents gan joprojām neizskaidro, kas tieši saista konkrēto barību ar vēlāk suņu sabiedrībā uzliesmojušo polineuropātiju. Vai produkts ir izraisītājs, katalizators, varbūt tā tikai sakrītība. Lai to noskaidrotu, pētījuma programmā bija saskaņota vesela virkne veicamu laboratorisku izmeklējumu. Kas notiks tālāk, grūti pateikt. Pētnieki centīsies vismaz nokompletēt kontrolgrupu, lai salīdzinātu slimos suņus ar veselajiem, un līdztekus meklēs finansējumu tālākam darbam.